

תיק מודיעין: מבצע איראן

ניתוח נתונים: גובר הסיכוי לשינוי המשטר

סודי ביותר

משימה מסווגת
עבור סוכנים
וסוכנות בכיתה ה'

גובר הסיכוי לשינוי המשטר באיראן

מאת: אייל פיטרו

לקראת סוף חודש דצמבר החלו תושבים רבים באיראן לצאת במחאות והפגנות נגד "משטר האייתולות" האכזרי במדינה (האייתולה היא דרגה דתית גבוהה באסלאם השיעי). המהומות פרצו במחאה על המצב הכלכלי הקשה הפוקד את המדינה שנים רבות והחריף מאוד לאחרונה. הבעיות הכלכליות שאיתן אזרחי איראן מתמודדים באות לידי ביטוי, בין השאר, במחירי דלק גבוהים. זאת למרות העובדה שאיראן היא מיצרניות הנפט הגדולות בעולם. נוסף על כך קיים במדינה מחסור במים בגלל בצורת ממושכת וגם היעדר חשמל במשך שעות רבות ביממה. המוחים ברחובות מגיעים מכל גווי

קשת החברה האיראנית - החל מסוחרים בבזארים (שווקים) ונהגי משאיות ועד לסטודנטים וצעירים. כמעט בכל חלק במדינה הגדולה מתרחשים עימותים בין אזרחים לבין כוחות הביטחון, המגנים על המשטר. זהו ככל הנראה האיום הגדול ביותר על שלטון האייתולות מאז המהפכה האסלאמית במדינה בשנת 1979. במהפכה האסלאמית סולק מאיראן השאה (סוג של מלך פרסי) ואת מקומו תפס האייתוללה חומייני, אשר שימש כמנהיג העליון של המדינה בעת המהפכה. עם תפיסת השלטון הנהיג חומייני בכל רחבי איראן משטר נוקשה המתנהל לפי חוקי האסלאם השיעי. לאחר מותו

של חומייני, בשנת 1989, תפס את מקומו האייתוללה עלי חא'מנאי והוא עומד בראש המדינה מאז ועד היום. המצב הכלכלי הקשה באיראן, לצד הנזקים שנגרמו לה במלחמת "12 הימים" בחודש יוני 2025, הובילו את איראן לבעיות פנימיות רבות והן גורמות למתחים וכעסים בקרב האוכלוסייה. נשיא ארצות הברית, דונלד טראמפ, דואג לתמוך במפגינים האיראנים ולחזק את רוחם. "תמשיכו להפגין, העזרה בדרך", אמר הנשיא. עדיין לא ברור אם נחישות המפגינים תצליח להכניע את המשטר הקשוח, אבל מה שבטוח הוא שההיסטוריה של איראן נכתבת מחדש בימים אלו.

הפיקוח על הוראת העברית ביסודי - המזכירות הפדגוגית, אגף שפות.

CLASSIFIED

מדריך למורה: לעיני הבמאי בלבד

אתגרים בעבודה עם הטקסט:

- עומס לשוני: מונחים מורכבים הדורשים תיווך (אייתולות, סנקציות, מהפכה, משטר).
- פער ידע עולם: תלמידי כיתה ה' זקוקים לרקע קצר על מיקומה של איראן, סוג השלטון שלה (דתי-נוקשה לעומת דמוקרטיה) וציר הזמן המוזכר בטקסט (1979, 1989, והתחזית לשנים הבאות)

הזדמנויות פדגוגיות:

פיתוח חשיבה ביקורתית, הבנת קשרים גיאופוליטיים (סיבה ותוצאה) והיכרות עם אירועי אקטואליה (והיסטוריה עתידית כפי שמוצג בטקסט).

קישור לפעילות
דיגיטלית

המלצת פעולה: השתמשו בסיפור המסגרת כדי להפיג את החשש מהשפה הגבוהה. התלמידים אינם 'נבחנים', הם 'מפענחים קודים'.

TOP SECRET

CLASSIFIED

יירוט תשדורת

זמן: 08:00 בבוקר.
מיקום: טהראן, איראן.
תוכן ההודעה:

הרחובות בוערים. אזרחים מכל
קשת החברה יוצאים החוצה. הם
דורשים שינוי. השלטון בלחץ..."

Tehrat

TOP SECRET

**סוכנים, קיבלנו לידינו מסמך מסווג שעשוי לשפוך אור על
המצב. האם תצליחו לפענח אותו?**

CLASSIFIED

פענוח שם הקובץ

שם הקובץ שהתקבל: גובר הסיכוי לשינוי המשטר באיראן

משימת סוכנים - נתחו את הנתונים:

1. מהו "משטר"?

2. מה קורה כשהסיכוי "גובר"?

3. נסחו השערה:

על סמך הכותרת בלבד, מה עומד לקרות במדינה זו לדעתכם?

TOP SECRET

לוח איסוף נתונים

לפני שנצלול למסמך, עלינו
למפות את המודיעין הקיים.
התייעצו עם הסוכן שלצידכם:

מה אנחנו כבר
יודעים על היעד
(איראן)?

מה נרצה
לגלות במהלך
המבצע?

CLASSIFIED

סיווג מילים מחדש: התאמת קודים

סוכנים, התאימו את המונח לפירוש שלו כדי לשבור את ההצפנה הלשונית:

אנשי דת מוסלמים
בעלי דרגה גבוהה.

עונשים כלכליים
שמדינה אחת מטילה
על אחרת.

התקוממות שמטרתה
להחליף את
השלטון.

תקופה ארוכה ללא גשמים
הפוגעת בחקלאות
ובמשק המים.

מהפכה

בצורת

אייתולות

סנקציות

הפיקוח על הוראת העברית ביסודי -
המזכירות הפדגוגית, אגף שפות.

CLASSIFIED

תדריך מס' 1: שורשי הזעם

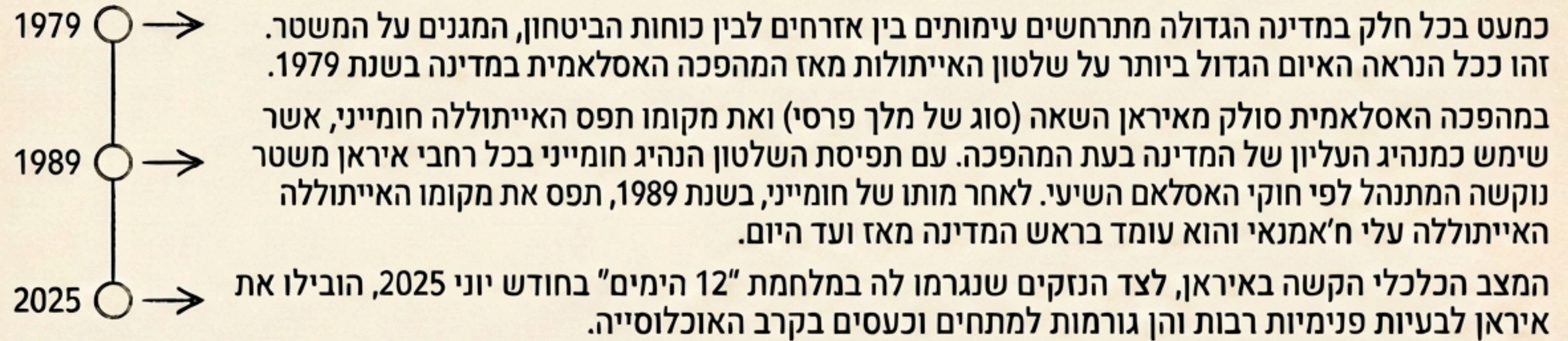
לקראת סוף חודש דצמבר החלו תושבים רבים באיראן לצאת במחאות והפגנות נגד "משטר האייתולות" האכזרי במדינה (האייתולה היא דרגה דתית גבוהה באסלאם השיעי). השיעי). המהומות פרצו במחאה על המצב הכלכלי הקשה הפוקד את המדינה שנים רבות והחריף מאוד לאחרונה.

הבעיות הכלכליות שאיתן אזרחי איראן מתמודדים באות לידי ביטוי, בין השאר, במחירי דלק גבוהים. זאת למרות העובדה שאיראן היא מיצרניות הנפט הגדולות בעולם. נוסף על כך קיים במדינה מחסור במים בגלל בצורת מתמשכת וגם היעדר חשמל במשך שעות רבות ביממה.

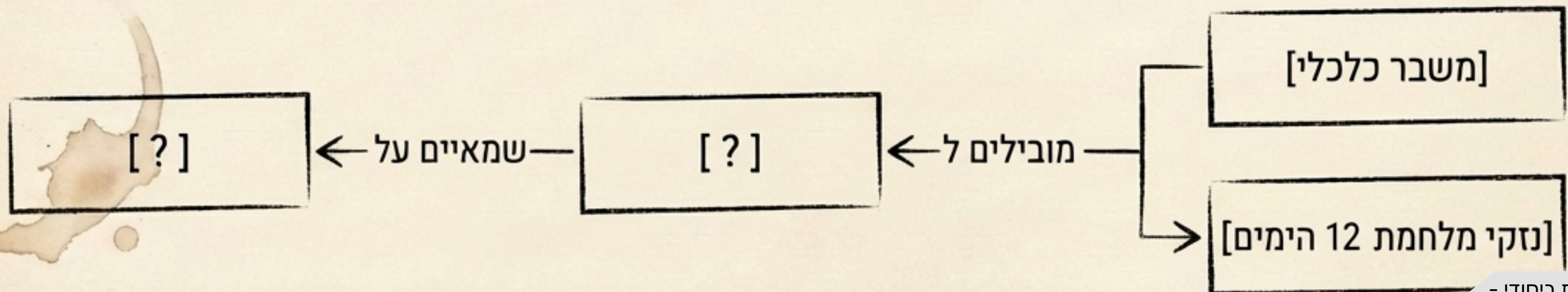
נקודת עצירה לשיח סוכנים: פנו לשותף שלכם למשימה. מצאו בטקסט לפחות שלוש סיבות כלכליות (של כסף או מחסור) שגרמו לאזרחים לצאת לרחובות. האם הבעיות האלו קשורות רק לפוליטיקה?

תדריך מס' 2: ציר הזמן של המהפכה

Action Area

נקודת עצירה לתרשים זרימה: המצב באיראן הוא כמו כדור שלג.
השלימו יחד את שרשרת הסיבה והתוצאה:

CLASSIFIED

תדריך מס' 3: מבט מבחוץ

נשיא ארצות-הברית, דונלד טראמפ, דואג
לתמוך במפגינים האיראנים ולחזק את
רוחם. "תמשיכו להפגין", עזרה בדרך", אמר
הנשיא.

עדיין לא ברור אם נחישות המפגינים תצליח
להכניע את המשטר הקשוח, אבל מה שבטוח הוא
שההיסטוריה של איראן נכתבת מחדש בימים
אלו.

נקודת עצירה לדיון ביקורתי: נשיא מדינה זרה (ארה"ב) קורא למפגינים: "תמשיכו להפגין,
עזרה בדרך". כיצד לדעתכם התערבות של מנהיג מבחוץ משפיעה על המפגינים בתוך איראן?
מחזקת אותם או מסכנת אותם?

הפיקוח על הוראת העברית ביסודי -
המזכירות הפדגוגית, אגף שפות.

CLASSIFIED

סיכום ביניים: איגוד התיק

המפקדה דורשת סיכום מהיר של המצב באיראן.

המשימה: בחרו מתוך הטקסט 5 מילות מפתח בלבד שמספרות את כל הסיפור.

ארגנו את המילים שלכם בתוך "מפת כוכב" במחברת, והסבירו במשפט אחד מדוע בחרתם דווקא בהן לתאר את הסיכוי לשינוי המשטר.

סיווג רמה 1

מבדק יציאה: איתור נתונים

1. מי עומד בראש המדינה באיראן מאז שנת 1989?
א. דונלד טראמפ
ב. האייתולה חומייני
ג. עלי ח'אמנאי
ד. מלך פרס (השאה)

2. ציינו לפחות שניים מסוגי המקצועות או האנשים שיוצאים להפגין ברחובות (פסקה 1).

.....
.....
.....

3. אילו שני גורמים טבעיים/כלכליים יצרו מחסור במים וחשמל באיראן?

.....
.....
.....

סיווג רמה 2

מבדק יציאה: זיהוי פלילי לשוני

4. "המפגינים מגיעים מכל גווי קשת החברה" (פסקה 1). מה פירוש הביטוי?

א. המפגינים לובשים בגדים צבעוניים.

ב. המפגינים מגיעים מקבוצות שונות ומעמדות שונים במדינה.

ג. המפגינים שייכים רק לקבוצה ענייה אחת.

ד. המפגינים מוחים על פגיעה בטבע.

5. מדוע הכותב מציין במפורש ש"סוחרים ונהגי משאיות" משתתפים בהפגנות? (היסק)

א. כי רק להם יש רכבים.

ב. כדי להראות שגם אנשים עובדים המניעים את הכלכלה כועסים.

ג. כי הם לא משלמים מיסים.

ד. כי הם התחילו את המהפכה ההיסטורית ב-1979.

6. כיצד בצורת ממושכת משפיעה על יציבות של ממשלה? (הסבירו במילים שלכם).

.....
.....

סיווג רמה 2

מבדק יציאה: זיהוי פלילי לשוני

7. מדוע, לדעתכם, ארצות הברית מעוניינת בשינוי המשטר באיראן ומעודדת את המפגינים? השתמשו בידע קודם על יחסי מדינות.

.....

.....

סיווג רמה 4

מבדק יציאה: ניתוח המבנה והערכה

9. מהו המבנה הלוגי (הגיוני) המרכזי שמוביל את הפסקה הראשונה בטקסט?

- א. בעיה ופתרון (הצגת קושי והצעת דרך לתקן אותו).
- ב. השוואה וניגוד (השוואה בין איראן למדינה אחרת).
- ג. סיבה ותוצאה (תיאור המשבר הכלכלי והתוצאה שלו - הפגנות).
- ד. תיאור כרונולוגי של היסטוריית השלטון.

10. הערכה וביקורת: בסוף הטקסט נכתב: "ההיסטוריה של איראן נכתבת מחדש בימים אלו".
האם לדעתכם משפט זה מגזים או מתאר את המציאות בצורה מדויקת? נמקו את עמדתכם.

.....

יומן סוכן: רפלקציה

כל סוכן מעולה עוצר לחשוב על המשימה שביצע.

- איזה פרט מידע על החיים באיראן הכי הפתיע אותך לקרוא, ומדוע?

- איך הרגשת כשקראת על התמודדות האזרחים עם המחסור בחשמל ובמים?

- מה למדת על היכולת שלך לקרוא ולהבין טקסט ברמה גבוהה של "מבוגרים"?

שידור התיק: פיצוח הקוד הסופי

סיווג רמה 4

כדי לשדר את התיק למפקדה בהצלחה,
עליכם להזין את קוד בן 4 הספרות.

הקוד מורכב ממספרי התשובות הנכונות
לשאלות הרב-ברירה (1, 4, 8, 9).

המרת אותיות למספרים:
א=1, ב=2, ג=3, ד=4.

מהו הקוד שלכם?

דף תשובות למורה

- ש' 1: ג (עלי ח'אמנאי)
- ש' 2: סוחרים, נהגי משאיות, סטודנטים וצעירים.
- ש' 3: בצורת ממושכת (מים) והיעדר חשמל.
- ש' 4: ב (קבוצות שונות ומעמדות שונים).
- ש' 5: ב (אנשים עובדים המניעים את הכלכלה כועסים).
- ש' 6: בצורת פוגעת בחקלאות, גורמת לעוני ולחוסר במי שתייה, מה שמעורר זעם ציבורי נגד הממשלה שלא מצליחה לספק תנאי מחיה בסיסיים.
- ש' 7: ארה"ב ואיראן נמצאות בסכסוך (סנקציות); חילופי שלטון עשויים להביא שלטון ידידותי יותר למערב.
- ש' 9: ג (סיבה ותוצאה).
- ש' 10: תשובה פתוחה – הערכת התלמיד ליציבות השלטון.